

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH ZA OBDOBÍ LEDEN - ZÁŘÍ 2012

I. UDÁLOSTI SE ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY

V období od 1. ledna do 30. září 2012 zasahovaly jednotky požární ochrany u **80 894 událostí**, což je o **1,8 %** více než ve stejném období roku 2011. Nejčetnějšími událostmi byly **technické havárie – 50,3 %**, následují **požáry – 20,2 %**, **dopravní nehody – 17,0 %**, **úniky nebezpečných chemických látek – 4,8 %**. **Plané poplachy činí 7,6 % z celkového počtu událostí.**

Nejvíce událostí bylo v červenci – 15,5 % z celkového počtu, nejméně v lednu – 8,8 %. Podle dnů v týdnu bylo **nejvíce událostí ve čtvrtek – 15,0 %** a **nejméně v neděli – 13,4 %**.

Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2010	2011	2012	Index 12/11
Požáry s účastí jednotky PO	13 370	16 030	16 355	102
Dopravní nehody	13 277	12 214	13 757	113
Úniky nebezpečných látek	4 288	4 142	3 890	94
z toho „ropných produktů“	3 605	3 313	3 046	92
Technické havárie	50 783	40 771	40 666	100
Radiační havárie a nehody	0	1	1	100
Ostatní mimořádné události	5	7	39	557
Plané poplachy	6 173	6 296	6 186	98
UDÁLOSTI CELKEM	87 896	79 461	80 894	102

index je uveden v %

Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví, majetek či životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události.

Z tohoto pohledu je členění **zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů** za období leden – září 2012 následující:

celkem 7 153 zásahů, z toho:

141 u požárů (způsobených zejména bleskem),

286 u dopravních nehod,

5 při úniku nebezpečné chemické látky,

6 699 u technických havárií,

22 v souvislosti s planým poplachem.

Požáry zaznamenaly oproti stejnému období loňského roku nárůst. Důvodem bylo především jarní období sucha, které se projevilo na počtu požárů volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec (podrobněji viz oddíl Požáry).

Počet **dopravních nehod**, jejichž následky likvidovaly jednotky PO, letos vzrostl o 13 %. Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – 2 227 (+364), minimum bylo v kraji Karlovarském – 387 (+40). Celkově u nehod hasiči bezprostředně zachránili či evakovali 5 899 osob (+2 770), při zásazích se vyskytlo také 487 usmrcených osob (-7) a 9 794 zraněných osob (+674), jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Z **úniků nebezpečných chemických látek** byly nejčtenější úniky ropných látek – 3 046 (-267), úniky plynů a aerosolů – 508 (+55), kapalin mimo ropných produktů – 268 (+17), dále pevných látek – 11 (+2) a ostatních včetně potravinářských produktů – 57 (-59). Nejvyšší počet těchto případů byl v hlavním městě Praze – 612 (-2), nejnižší v kraji Pardubickém – 31 (-25).

Kategorie **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 11 (-11), technické pomoci – 36 815 (-692), technologické pomoci – 513 (+1) a ostatní pomoci – 3 326 (+596). Jsou doménou jednotek Hasičského záchranného sboru ČR jako pomoci v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, odchytu a likvidaci obtížného hmyzu apod. Nejvíce případů bylo v Moravskoslezském kraji – 8 365 (-1 534), nejméně v Karlovarském kraji – 1 002 (-252).

Radiční nehoda vznikla 13. 7. 2012 v Mydlovarech, okr. České Budějovice. Na volné ploše firmy DIAMO s. p. byl nalezen radioaktivní materiál - zkorodované železné koule (cca 40kg). Naměřené hodnoty dávkového příkonu nebyly bezprostředně zdraví ohrožující. Jednotka PO, zástupci SÚJB a firma DIAMO s. p. nález zajistily pro konečnou likvidaci.

Ostatní mimořádné události zahrnují zejména zásahy spojené s plněním mimořádných úkolů při řešení „AKCE METANOL“ v České republice.

Plané poplachy oproti stejnému období roku 2011 o 2 % poklesly, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí také poklesl a činí 7,6 %. Nejčtenější jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací (44,6 %), další plané poplachy jsou způsobeny přivoláním k případu, který měl příznak požáru (22,6 %), zneužití jednotky PO (5,6 %), přivolání k nenahlášenému pálení (10,3 %) a z jiných důvodů (16,9 %). Nejvíce planých poplachů bylo ve Středočeském kraji – 1 011 (+1), nejméně v kraji Libereckém – 169 (+1).

Celkový počet mimořádných událostí podle krajů ČR

Kraj	2010	2011	2012	Index 12/11	Podíl na ČR v %
Hl.m. Praha	7 567	6 478	6 408	99	7,9
Středočeský	10 960	9 860	9 816	100	12,1
Jihočeský	5 507	5 109	5 200	102	6,4
Plzeňský	5 169	5 092	5 238	103	6,5
Karlovarský	2 590	2 800	2 657	95	3,3
Ústecký	6 989	6 802	5 971	88	7,4
Liberecký	2 971	2 635	3 333	126	4,1
Královéhradecký	3 895	3 564	4 388	123	5,4
Pardubický	4 401	3 480	3 904	112	4,8
Vysočina	5 214	6 403	5 999	94	7,4
Jihomoravský	7 483	6 028	6 699	111	8,3
Olomoucký	5 409	4 390	4 557	104	5,6
Zlínský	3 365	2 747	2 986	109	3,7
Moravskoslezský	16 376	14 073	13 738	98	17,0
Celkem	87 896	79 461	80 894	102	100,0

Počet zásahů jednotek PO vzrostl oproti stejnému období roku 2011 o **7 %**, na počet **111 624**. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů činí **63,8 %** (0), podíl SDH obcí je **28,3 %** (-0,1). Profesionální HZS podniků se podílejí na celkovém počtu zásahů **6,8 %** (-0,4), jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen **1,1 %** (+0,5).

Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO - celkem

Druh jednotky PO	2010	2011	2012	Index 12/11
Počet zásahů všech jednotek PO	122 851	104 381	111 624	107
- jednotek HZS ČR	71 272	66 556	71 248	107
- jednotek SDH obcí	42 177	29 602	31 604	107
- jednotek HZS podniků	8 590	7 609	7 545	99
- jednotek SDH podniků a ost.	812	614	1 227	200

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

3. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO bezprostředně zachránily nebo evakuovaly z ohrožených prostor za období leden – září letošního roku **58 911** (+25 511) osob - nejvíce při technických pomocích, požárech, dopravních nehodách. Zároveň bylo **365** hasičů zraněno (+32), z toho 265 profesionálních (+13) a 100 dobrovolných (+19). Při likvidaci požáru porostu trávy zemřel dne 26. 8. 2012 dobrovolný hasič - člen SDH Lomnice, okr. Sokolov

Při zásazích se vyskytlo také **1 683** (+103) usmrcených osob - jednotky PO pomáhaly při jejich vyprošťování a vynášení při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla **13 769** (+1 759) zraněným osobám poskytnuta předlékařská pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomoci a požárů).

4. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto 3 složky jsou hlavními garanty integrovaného záchranného systému. Za období leden až září 2011 bylo evidováno **74 704** (+ 9 %) případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami IZS, přičemž nejvíce – 60,0 % z celkového počtu připadlo na Policii ČR, na zdravotnickou záchrannou službu – 21,0 % a na obecní policii 9,9 %. Zbytek tvoří pomoci zejména pohotovostních služeb, místních služeb, firem, institucí, obecních zastupitelstev a dalších.

Spolupráce u zásahů

Spolupracující složka	Počet spoluprací 3/4 2010	Počet spoluprací 3/4 2011	Počet spoluprací 3/4 2012	Index 12/11
Policie ČR	40 656	41 015	44 800	109
Zdravotnická záchranná služba	13 853	13 867	15 677	113
Obecní policie	7 995	7 447	7 411	100
Podniky, organizace	1 407	1 767	2 072	117
Místní služby	1 419	1 248	1 383	111
Obecní zastupitelstvo	797	702	671	96
Pohot.slужba el.rozvodných podniků	1 125	1 018	1037	102
Plynárenská pohot.slужba	461	495	532	107
Vodárenská pohot.slужba	286	206	393	191
Česká inspekce životního prostředí	353	369	372	101
Občanská sdružení v IZS	51	76	59	78
Armáda ČR	70	40	46	115
Hygienická služba	7	5	4	80
Ostatní	272	270	247	91

II. POŽÁRY

V období od 1. ledna do 30. září 2012 vzniklo v ČR **16 793** požárů s účastí i bez účasti jednotek PO (+294). Přímé škody dosáhly částky **1 999,9 mil. Kč** (+193,4). Při požárech bylo **101 osob usmrceno** (+7) a dalších **962 osob bylo zraněno** (+136). Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty ve výši **8,2 mld. Kč** (+3,0). Počet požárů je oproti stejnému období roku 2011 vyšší o 1,8 %, přímé škody jsou vyšší o 10,7 %, počet usmrcených je vyšší o 7,4 %, počet zraněných vyšší o 16,5 %.

Nejvíce požárů vzniklo v březnu – 19,7 % z celkového počtu, nejméně naopak v září – 7,8 %. Podle dnů v týdnu hořelo nejčastěji v neděli – 16,5 % a nejméně ve čtvrtek – 12,2 %.

Požáry - základní ukazatele v období leden - září

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U	Z
2010	13 851	1 452,9	82	780
2011	16 499	1 806,5	94	826
2012	16 793	1 999,9	101	962

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob

Výši škod ovlivnily velké požáry (se škodou 1 mil. Kč a vyšší), kterých vzniklo letos 291(+24), přímé škody u nich dosáhly více než 69 % z celkových škod.

Z celkového počtu **101** usmrcených osob při požárech bylo:

- **69** osob ve věku od 15 do 60 let,
- **31** osob ve věku nad 60 let,
- **1** dobrovolný hasič.

Počet požárů podle nejčastějších příčin za 3/4 roku

Příčina/rok	2010	2011	2012	Index 12/11	Podíl na celkovém počtu v %
Úmyslné zapálení	1 222	1 332	1 207	91	7,2
Hra dětí s ohněm	175	190	147	77	0,9
Nedbalost dospělých	1 927	1 969	2 110	107	12,6
Závady komínů	196	199	217	109	1,3
Závady topidel	114	85	99	116	0,6
Technické závady (mimo komínů a topidel)	2 175	2 135	2 105	99	12,5
Samovznícení	71	88	72	82	0,4
Výbuchy	13	13	9	69	0,0
Blesky	51	60	70	117	0,4
Dopravní nehody	99	93	97	104	0,6
Dále nedošetřované požáry	7 129	9 482	9 912	105	59,0
Ostatní příčiny	32	23	30	130	0,2
Neobjasněno, v šetření	647	830	718	87	4,3
CELKEM	13 851	16 499	16 793	102	100,0

Oproti loňskému roku poklesl letos počet požárů úmyslně založených, zaviněných hrou dětí, způsobených samovznícením, výbuchem a dosud v šetření či neobjasněných. U dalších v tabulce jmenovaných příčin počet požárů vzrostl či stagnoval.

Požáry v odvětvích hospodářství za 3/4 2012

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis.Kč	U	Z
Zemědělství	500	2,98	130 291,70	3	43
Lesnictví	348	2,07	64 235,20	2	28
Těžba nerostných surovin	13	0,08	15 776,00	0	0
Zpracovatelský průmysl	405	2,41	242 823,50	2	34
Výroba, rozvod el. a plynu	135	0,80	146 795,50	0	6
Stavebnictví	65	0,39	53 713,50	0	10
Obchod	115	0,68	52 913,10	1	18
Ubytování, stravování	266	1,58	79 007,80	5	93
Doprava	1 344	8,00	725 384,80	24	143
Pošty, telekomunikace	8	0,05	1 528,50	0	0
Peněžnictví a pojišťovnictví	6	0,04	783,00	0	0
Služby podnikům, výzkum	196	1,17	67 466,70	1	57
Veřej. správa, bezpečnost	20	0,12	1 859,80	1	1
Školství	22	0,13	1 325,50	0	1
Zdravotnictví, soc. činnost	32	0,19	6 186,20	1	6
Ost. veřejné a osob. služby	1 352	8,05	78 660,10	5	48
Domácnosti a obytné domy	2 008	11,96	307 764,00	54	469
Ostatní	9 958	59,30	23 381,00	2	5
CELKEM	16 793	100,00	1 999 895,90	101	962

Oproti stejnému období roku 2011 vzrostl počet požárů v odvětvích lesnictví, ubytování, stravování, domácnostech a obytných domech a ostatních. Jinde počet požárů stagnoval nebo poklesl.

Škody vzrostly v odvětvích lesnictví, výrobě, rozvodu elektřiny a plynu, stavebnictví, dopravě, poštách a telekomunikacích, službách podnikům, výzkumu, veřejné správě a bezpečnosti, ve zdravotnictví a soc. činnostech, domácnostech a obytných domech a v ostatních. Jinde škody klesly nebo stagnovaly.

Počet usmrcených je vyšší v domácnostech a obytných domech (+11). Počet zraněných je vyšší také v domácnostech a obytných domech (+53) a v odvětví ubytování a stravování (+37).

Velké požáry se škodou 20 mil. Kč a vyšší

29. 3. – **Sklad minerálních olejů** firmy REKLA spol. s.r.o. v areálu Synthesia a.s., Semtín, okr. Pardubice.

Příčina: úmyslné zapálení.

Škoda: 20 000 000 Kč.

30. 3. – **Hotel Vista ve výstavbě**, Dolní Morava – Velká Morava, okr. Ústí nad Orlicí.

Příčina: nedbalost.

Škoda: 30 000 000 Kč.

9. 5. – **Výrobní hala plastových dílů pro vozidla** firmy HP – PELZER spol. s.r.o., Plzeň – Křimice.

Příčina: nedbalost při svařování.

Škoda: 38 000 000 Kč.

Zraněna: 1 osoba.

Evakuováno: 300 osob.

24. 5. – **174 ha lesa**, Bzenec, okr. Hodonín.

Příčina: v šetření.

Škoda: 27 717 000 Kč.

Požár likvidovalo 207 jednotek PO (včetně jednotek ze Slovenské republiky), jejichž zásah probíhal po dobu 7 dní.

9. 6. – **Letadlo ATR – 42 v hangáru letiště**, Praha 6 – Ruzyně.

Příčina: v šetření.

Škoda: 500 000 000 Kč.

20. 7. – **Hala odvodnění energosádrovce bývalého objektu odsíření Elektrárny Tušimice**, Tušimice, okr. Chomutov.

Příčina: nedbalost při svařování.

Škoda: 100 000 000 Kč.

17. 9. – **Kabelový kanál válcoven firmy EVRAZ a.s.**, Ostrava – Vítkovice.

Příčina: v šetření.

Škoda: 50 000 000 Kč.

pplk. Ing. Vladimír Vonásek
MV – generální ředitelství HZS ČR

E-mail: vladimir.vonasek@grh.izscr.cz